

ט"ז אייר ה'תשע"ז 12.5.17

מגזין מס' 429

ערב שבת פרשת אמור/ל"ג בעומר

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייב כספניא

עיקר הכוונה - מעז יצא מתוק

ה'ילד' שבכל אחד ואחד מאתנו מייצר ומסגל - על כורחו במהלך התבגרותו - כלי התגוננות (או גם תקיפה) מרשימים, במאבק ההשרדות של כל יחיד העומד לבדו מול עולם של אנוכיות (וכלשון אדמו"ר הזקן בספר התניא פרק ו' "...ולכן נקרא עולם הזה ומלואו עולם הקליפות וסטרא אחרא, ולכן כל מעשה עוה"ז קשים ורעים והרשעים גוברים בו..."). אלא שייתכן כי באופן הרסני יופנו כלים אלה עם כל עוצמתם גם כנגד האדם עצמו, ביוצרים מסך מבדיל החוצץ בינו לבין אביו שבשמים... מלכודת חנק של תחושת פירוד מן החיים...

וכיתרון האור הבא (דוקא) מן החושך - כדוגמת הצייר הראוי לשמו, השואף ופועל להשתמש בכל רשמיו בגוף ובנפש כחומר גלם ליצירתו - כך עלינו להתייחס לכל פרטי חיינו, שכולם, ללא יוצא מן הכלל, באים עלינו בהשגחה פרטית עליונה... ואם כן, הרי שאין לאבד שום פרט מן הפרטים, כי אם לבררם ולזככם על ידי שנשתמש בהם לשם שמים - להפוך גם אותם ולעשותם כלים לאלוקות.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

ל"ג בעומר עם הרב יאיר כלב - פרטים בעמוד 14

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי

באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ל"ג בעומר

הסכות ומנהגים

בגילוי והפצת פנימיות התורה, שבדורות האחרונים נתגלתה בהבנה והשגה ע"י תורת חסידות חב"ד.

מנהג שפשט בדורות עברו בכל תפוצות ישראל: ביום ל"ג בעומר היו אוספים את הילדים, ומספרים להם מעניני היום, אודות רשב"י וכו'. אחר כך היו יוצאים עמם אל השדה, והקטנים שבהם, גם הבנות, היו יורים חצים בקשת, והגדולים היו משמחים את לב הילדים במיני מתיקה.

בימינו עורכים תהלוכות וכינוסים לילדי ישראל ברוב עם ובפרסום גדול, בכל אתר ואתר. הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו היה נוכח בתהלוכות ובכינוסים, מעודד את המשתתפים ואומר לפני הילדים שיחה מיוחדת בעניני היום. בשיחותיו היה מדגיש כי רשב"י נמצא בתהלוכות.

בל"ג בעומר אין אומרים תחנון; אין מסתפרים ביום זה, מלבד תספורת מצוה לילדים; מרבים בו בנתינת צדקה בהוספה מיוחדת; ביום זה מודגשת במיוחד ההשתדלות בענין 'אהבת ישראל'.

יש נוהגים להדליק ריבוי נרות בלילה בבית הכנסת (ובארץ הקודש נהגו הכל ב'הדלקות' פומביות) ועושים שמחה "בכל לב ונפש". וכנודע רצונו של רבי שמעון בר יוחאי (רשב"י) שישמחו ביום זה.

נהגו לאכול ביצים בל"ג בעומר. בבית אביו של הרבי מליובאוויטש נהגו לאכול חרובים, לזכר החרובים שמהם ניזונו רשב"י ורבי אלעזר בנו במהלך י"ג השנים ששהו במערה.

ל"ג בעומר הוא יום מסוגל להתעוררות ולהוספה

ענינו של רשב"י – המשכת אלוקות בגילוי

שליחותה בגלגול נוסף, מכל מקום יום ההסתלקות הוא גמר העבודה שהיתה מוטלת עליה לפעול, על כל פנים בגוף הזה. ומצד זה ישנה מעלה מיוחדת ביום ההסתלקות הצדיק, יתירה על מעלות כל מעשיו ופעולותיו "כל ימי חייו" – היא מעלת התקבצותן והתכללותן של כל העבודות יחד.

יתירה מזו, בשעה שמתקבצות כל העבודות יחד,

האור העולה על כולנה

מבואר בפנימיות התורה כי שעת ההסתלקותו של צדיק היא נקודת השיא של שליחותו עלי אדמות. כל עניני עמלו ועבודתו "אשר עבד כל ימי חייו" מתקבצים ונכללים בסיום וגמר פעולת נשמתו בגוף הגשמי.

גם אם נותרו אי אלו ענינים שבגינם צריכה הנשמה לירד שוב לעולם הזה ולהתלבש בגוף אחר כדי להשלים

נשמתו לראות אלוקות בגילוי.

ולכאורה, מכיון שאפילו 'חיות הקודש' (מדרגה נעלית במלאכים) אינן רואות - איך יתכן שצדיקים במיתתם רואים? ואם זהו מצד מעלת הנשמות על המלאכים - היו הנשמות צריכות לראות גם כשחיות הן בתוך גוף? אלא שעל פי האמור מובן הדבר. בשעת ההסתלקות מתחדשת מעלת ה'סך הכל' (התקבצות כל העבודות יחד) ו'האור העולה על כולנה', מעלה שאליה אפשר להגיע רק בגמר העבודה.

יום שמחתו של רשב"י - למעלה מענין הגלות

על פי זה יובן המסופר בכתבי האריז"ל אודות ר' אברהם הלוי (מ'גורי האריז"ל) שהיה אומר בכל יום תפילת "נחם" (קינה על חורבן ירושלים, הנאמרת ביום ט' באב), לפי שהיה מקונן ביותר על חורבן בית המקדש ומשתוקק ונכסף לבניין הבית השלישי במהירה. ואולם, עם כל גדלותו וכוונתו הטהורה, הנה כשאמר "נחם" גם ב"ג בעומר במירון, הקפיד עליו רשב"י והדבר הזיק לו.

ומבאר אדמו"ר הזקן, שישנן נשמות יחידי סגולה שלגביהן לא היה כלל ענין החורבן. ואחד מגדולי ישראל אלה הוא רשב"י.

ובהגיע יום הסתלקותו, שעה שמתקבצים יחד כל מעשיו ותורתו ועבודתו שפעל רשב"י כל ימי חייו, ומתחדש ונוסף עליהן ה'אור העולה על כולנה' - הרי שביומו הגדול הזה מאירה דרגת האלוקות שלמעלה לגמרי מענין החורבן. ונמצא שאין ראוי להצטער ולקונן ב"ג בעומר על החורבן ובפרט ליהודי צדיק וקדוש כר' אברהם הלוי, שבהיותו מתלמידי האריז"ל הרי ידע היטב גודל ענין ההסתלקות וגמר העבודה כנ"ל, וגם ידע ענינו ומעלתו של רשב"י.

והביאור בזה. ענינו של רשב"י היה להמשיך "סתים

מתוסף אור נעלה ומופלא אשר הוא למעלה מכולן יחדיו.

כמו למשל, בשעה שמתקבצות יחד כמה אותיות, אזי לבד זאת שלכל אות ישנו פירוש וענין בפני עצמו, הנה כאשר מצרפים יחד כמה אותיות ונעשית תיבה (מילה), הרי שמתוסף דבר חדש - הכח המצרף את האותיות, תוכן התיבה, האור העולה על כולנה.

וכמו כן כשמצטרפים עשרה מישראל יחד, שבכל אחד מהם ישנה נפש אלוקית, אזי מתוסף ענין חדש - בחינת השראת השכינה על עשרה מישראל.

שעת ההסתלקות - גמר העבודה

על פי זה יובן גם ענינו של ל"ג בעומר, יום הסתלקותו של רבי שמעון בר יוחאי. ככל שגדלה מעלת עבודת רשב"י בחייו [שאמר "בחד קטירא אתקטרנא, ביה אחידא, ביה להיטא" (בקשר אחד הנני קשור תמיד בבורא עולם, בו אחוז, בו להוט)], הרי המעלה שנפעלה ביום הסתלקותו גדולה עוד יותר, מצד מעלת ה'סך הכל' ומעלת ה'אור העולה על כולנה'.

וזוהו גם כן מה שמצינו בנוגע למשה רבינו: "חמישים שערי בינה נבראו בעולם, וכולן ניתנו למשה חסר אחד", ורק בשעת הסתלקותו זכה גם לשער החמישים, שער הנו"ן, שעה שעלה אל "הר נבו", הר ש(האות)-נו"ן בו.

על פי זה יובן מאמר המדרש על הפסוק "כי לא יראני האדם וחי", שאפילו 'חיות הקודש' (הנרמזות במילה "וחי" שבפסוק), הגם שאין להן גוף גשמי, אינן יכולות לראות את האור האלוקי בגילוי להיותן "תחת הרקיע". ויתירה מעלת הצדיקים, ש"בחייהם אינם רואים" אבל במיתתם רואים. היינו, אף שמצד מגבלות הגוף אין בכח האדם (אפילו הוא צדיק גמור) להכיל את אמיתת 'ראיית האלוקות' בעודו בחיים (נשמה בתוך גוף), מכל מקום בשעת יציאת נשמת הצדיק מכבלי גופו הגשמי, זוכה

ככל שמתבררים ומתבהרים בהכרתו עניני הגאולה האמיתית והשלימה (תמצית ושלימות כל המטרות הנשגבות כולן), ננסכים בו מלמעלה כוחות ושאר רוח "לבז" ("ותשחק") לכל המניעות מבית ומחוץ, ומתגלים אצלו תעצומות הנפש לדלג, ללא חת, מעל כל המשוכות והמכשולים שבדרך].

למשמע דבריו נתחזקו תלמידיו, ואיש מהם לא נטל מדינרי הזהב. דברי רשב"י חידשו בהם כוחות להתגבר על פיתויי היצר וקשיי הגלות ורעננו יכולתם להתמקד במשנה מרץ בעבודתם הפנימית.

צדקת רשב"י מגינה על כל הדורות עד ביאת משיח

בהמשך לזה מסופר במדרש מעשה נוסף: האמורא ר' שמעון בן חלפתא (שחי ופעל לאחר זמנו של רשב"י) היה עני מרוד וידו לא השיגה להוצאות שבת ויום טוב. התפלל ר' שמעון וביקש מזור למצוקתו וניתנה לו אבן טובה מן השמים. מכרה ר' שמעון והיה לו על הוצאות שבת ויום טוב.

בראותה זאת אמרה לו אשתו: הרי בשל נס העושר הגשמי, "יהא שולחנך (הרוחני) חסר ושולחן חברך מלא".

קיבל ר' שמעון בן חלפתא דבריה והתפלל כי יקחו ממנו את העושר הגשמי. והנה, מן השמים חזרו ונטלו ממנו את העושר הבלתי צפוי שניתן לו.

ומסיים המדרש: "רבותינו אמרו, הנס השני גדול מן הראשון", כי "משמיא מיהב יהבי, משקל לא שקלי" (מלמעלה נותנים אך לא נוטלים - אין מוציאים את הטובה מידי מי שקיבלה).

וצריך להבין: מדוע למדו חז"ל במדרש שגדול הנס השני רק מן המעשה של ר' חלפתא, ולא למדוהו מסיפור המעשה בדינרי הזהב. שהרי כשהתגברו תלמידי רשב"י

דאורייתא ב"גליא דתורה" (לגלות 'סתרי תורה' בתוך ה'פשט', הוא ה'נגלה' של התורה), ועל ידי זה גם ב"גליא" שבעולם. ואף שהיו עוד כמה תנאים ואמוראים יחידי סגולה שעסקו בחשאי ובחדרי חדרים בפנימיות התורה, מכל מקום, ייחודו של רשב"י ויחידושו הגדול היה שהמשיך זאת בגילוי בעולם.

ומכיון שהמשיך "אילנא דחייא" (עץ החיים - פנימיות התורה) בגילוי בעולם (שזהו מעין אופן ההנהגה שתהיה לעתיד לבוא בימות המשיח ותחיית המתים, שאז תהיה האלוקות בגילוי גמור בעולם הזה הגשמי), הרי שלגבי דרגתו זו של רשב"י, ובפרט בל"ג בעומר יום הסתלקותו וגמר עבודתו, אין שייך כלל ענין של חורבן וגלות.

רמזים נפלאים בלשון המדרש

ובזה יובן מה שמצינו במדרש סיפור אודות אחד מתלמידי רשב"י שיצא למקום אחר ונעשה עשיר. כשחזר התלמיד, חלשה דעתם של שאר התלמידים (- שנתקנאו בחברם שנתעשר ורפתה יכולתם להתמקד בעבודתם הפנימית). כשראה רבם מצוקתם, פעל לנסוך בהם כוחות מחודשים. ומספר המדרש שהוציאים רשב"י ל"בקעה שעל פני מרון" ("הר נבו" של רשב"י) - ואמר: "בקעה בקעה, המלאי דינרי זהב". כשנתמלאה הבקעה בדינרי זהב, אמר לתלמידיו: יכולים אתם ליטול מהדינרים כרצונכם, אלא שזאת עליכם לדעת - מי מכם שיבחר בעושר הגשמי, יאבד בזה את עושרו הרוחני.

[אשר זוהי משמעותו הפנימית של הכתוב "ותשחק ליום אחרון" - והוא על דרך הביטוי העממי "צוחק מי שצוחק אחרון". זה אשר (בעודו בגלות) מוסר נפשו לצאת מהגבלותיו, ולמרות כל הקשיים מתבונן בהתמדה להחיות בדמיונו את ציור הגאולה ("יום האחרון"), אזי

של ההנהגה העליונה היה ניכר בגלוי בזמן שבית המקדש היה קיים, ויחזור להיות ניכר בתכלית השלימות בימות המשיח ותחיית המתים.

לגבי רשב"י, שהיה בדרגה שלמעלה מענין החורבן, אין זה חידוש כלל שהיה ביכולתו להמשיך, על ידי פנימיות התורה שהתגלתה על ידו, שפע גשמי של דינרי זהב גם בזמן הגלות (שאין ניכרים סדרי ההנהגה העליונה בגילוי לשאר בני האדם). עיקר החידוש היה שהמשיך זאת לא רק עבורו, וכיוצא בו יחידי סגולה, אלא גם עבור תלמידיו שמצד עצמם לא היו שייכים כלל לדרגה זו.

[והראיה לכך שתלמידי רשב"י היו עדיין במעמד ומצב שהגלות תופסת אצלם מקום – מזה גופא שנגע להם כל כך ענינים גשמיים, עד שפעל בהם הדבר חלישות הדעת. ולעתיד לבוא לא יהיה שייך כלל ענין זה. וכמו שכתב הרמב"ם שזה ש"נתאו... (חכמי כל הדורות) לימות המשיח", אינו מצד העושר הגשמי, שאכן יהיה אז בריבוי מופלג, כי אם מצד שיהיה הגשמי טפל לרוחני ובני אדם יסתפקו במועט אף שכל המעדנים יהיו מצויים כעפר].

ואף על פי כן מצד גילוי פנימיות התורה היה בכח רשב"י לפעול ההמשכה גם עבורם, (כי בכח לימוד ה'נסתר' יכלו גם הם, מבלי הבט על מעמדם ומצבם, לטעום מעין 'לעתיד לבוא'). ויתירה מזו, מכיון שפנימיות התורה ממשיכה אלוקות בעולם בגילוי לכל, הרי שגם תלמידי רשב"י (שבכל הדורות) יכולים לפעול ההמשכות הבאות על ידה.

ועוד יש לדייק בלשון "בקעה" שבסיפור, שאף ב"בקעה", המרמזת למקום נמוך (גם) ברוחניות, המשיך רשב"י את אופן ההנהגה דלעתיד לבוא.

על תשוקתם לעושר גשמי, מן הסתם ודאי חזרו ונטלו מלמעלה את דינרי הזהב?

ועוד, במדרש (פרשת נח), בין מעלותיו של רשב"י, מציינים חז"ל כי בימיו לא נראתה הקשת המשמשת אות שלא יהיה יותר מבול (די היה בצדקת רשב"י כדי להגן על כל אנשי דורו מפני המבול). ומסופר שם אודות המעשה בדינרי הזהב, מבלי לציין שחזרו ונטלו מלמעלה. ולכאורה אינו מובן: מדוע אין המדרש מונה בין שאר מעלותיו של רשב"י גם את מעלתו זו?

על פי האמור יובן הדבר. מכיון שענינו של רשב"י היה להמשיך פנימיות התורה בגלוי בעולם (שגם עתה, בזמן הגלות, תומשך אלוקות בגילוי בעולם הגשמי), הרי שאין לשבחו על יכולתו לחולל נסים המשדדים את הטבע. מעלתו המופלאה של רשב"י היתה דוקא יכולתו להמשיך אלוקות בעולם הגשמי בעודו במעמדו ומצבו הנחות. לזכרו מבלי לשברו, ובזה דוקא להכשירו לגאולה (כדלקמן).

פנימיות התורה – טעימה מעין לעתיד לבוא

התורה היא מקור כל ההמשכות, הרוחניות וגם הגשמיות. זהו שכתוב "עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר גו'", "בשמאלה עושר וכבוד", ומכל שכן בימינה, כדרשת רז"ל. וכן בפרשת 'בחוקותי' נאמר "אם בחוקותי תלכו גו' ונתתי גשמיכם בעתם גו'", וכמאמר הגמרא "חטים ככליות" (גרעיני חיטה גדולים). מבטיחה התורה כי הליכת האדם בדרכי ה' ממשיכה לו ברכה גם בגשמיות, וכמאמר אדמו"ר הרי"צ "הקדוש ברוך הוא אינו נשאר חייב" (על דרך "טוב שם משמן טוב" – כאשר מנהיג האדם עצמו בדרכי אמת, צדק ויושר, נותנים בו הבריות אמון וסוחרים עמו. ונמצא כי **ציות האדם לציווי האלוקי מצליח דרכו גם בגשמיות**). סדר זה

להמשיך את הגאולה אל תוך גדרי הגלות

על פי האמור יובן מדוע אין מוזכרת במדרש פעולת רשב"י שחזרו מלמעלה ונטלו את דינרי הזהב. כי הפלא שחזרו ונטלום מלמעלה הוא מצד שינוי הסדר ב'עליונים', והרי לא זהו ענינו של רשב"י (אף שבדרגות של נסים היה זה נס נפלא יותר). ענינו של רשב"י הוא להמשיך כאן למטה, על ידי פנימיות התורה, את אופן ההנהגה דלעתיד. והמשכה זו נעלית לאין ערוך מאופן ההנהגה דניסים השוברים את הטבע בלבד. המשכה זו של רשב"י חודרת את התחתון מצד עצמו לרוממו ולהאירו (מבלי לשוברו) כפי שהוא במעמדו ומצבו הגשמי.

וזהו שאמר רשב"י כי בכחו להגן על כל הדורות עד ביאת המשיח. כיון שלרשב"י (שהיה ניצוץ משיח) ולפנימיות התורה ישנה שייכות למלך המשיח, שיגאלנו ע"י המשכת אלוקות בגילוי אל תוך עולם שכמנהגו נוהג, בעודו שרוי בגדרי הגלות.

כידוע, בכל שנה חוזרים ונעשים כל הענינים שהיו בפעם הראשונה. כשם שבכל ט"ו בניסן – מאיר הענין של יציאת מצרים, ובכל חג שבועות – הענין של מתן תורה (וכיוצא בזה בכל שאר המועדים, ימי הילולא וכו'), כך גם בכל ל"ג בעומר, חג מתן תורה של פנימיות התורה – מאיר ענינו של רשב"י, היא ההנהגה דלעתיד לבוא.

רשב"י פתח את הצינור לענין זה (המשכת סתרי תורה, עניני אלוקות, כאן למטה) ומסר זאת לתלמידיו ולדורות שלאחריו, והכניס זאת בפנימיות התורה, שבדורות האחרונים נתגלתה בהבנה והשגה ע"י תורת חסידות חב"ד.

וענין זה של המשכת אלוקות בעולם בגילוי לכל, מאיר בתוקף גדול בפרט בדור האחרון, "דרא דמשיחא". על דורנו זה שהוא בדוגמת "דרא דרשב"י", אמר התנא האלוקי, שהצימאון לאלוקות יגבר אצל כולם כל כך, עד שאפילו "רביא" (תינוקות) יעסקו בפנימיות התורה. ואין מדובר דוקא בתינוקות ממש, כי אם גם באנשים מבוגרים (אשר הם כתינוקות בידיעת התורה).

זהו שכתב הבעל שם טוב הקדוש במכתבו הידוע: שכשעלה להיכלו של משיח ושאלו – אימתי קאתי מר? (מתי יתגלה כבודו?), נענה "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה".

ע"י הפצת מעיינות תורת החסידות (לימוד פנימיות התורה בהבנה והשגה) לכל שדרות העם, ועד לאנשים ומקומות שהם בבחינת 'חוצה' לגבי תורת ישראל – פועלים המשכת כל ההשפעות העליונות, גם בגשמיות, בטוב הנראה והנגלה. ועוד, והוא העיקר – הפצת המעיינות מזרזת ביאתו של 'גואל צדק' אשר יוליכנו קוממיות (בקומה זקופה) לגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש.

(מעובד מתוך התוועדות שבת בהר-בחוקותי ה'תשט"ז)

הסיפור השבועי

האש של מירון

ואכן, ביקוריו בקהילות היהודיות קצרו הצלחה רבה. דמותו הייחודית משכה את לב שומעיו. הכול כרו אוזן לשמוע את תיאוריו מערי הקודש בארץ ישראל, ולבם נחמץ למשמע מצבם הכלכלי של תושביהן. מיום ליום תפחה עֲרַמַת השטרות שהטמין ר' איצ'עלע בצרורו.

בינתיים קרב ובא ל"ג בעומר. אט אט השתלט היום הגדול על שיחו של ר' איצ'עלע עם מארחיו בעיירות ישראל. בעיניים בורקות תיאר את השמחה הגדולה השוררת בציון רשב"י ואת אוירת ההתעלות הסוחפת את כל הבא בשעריו. דבריו הסתיימו בהבעת צער על שהוא נאלץ להיעדר השנה מעלייה למירון.

שומעיו ניסו לעודד אותו. בחצר פלונית, אמרו לו, יש שמחה עצומה. לך לאדמו"ר פלוני – המליצו אחרים. לבסוף החליט ר' איצ'עלע לשים את פעמיו לשינאוה, לחצרו של רבי יחזקאל שרגא, בנו של רבי חיים מצאנז.

ואכן, כשהגיע לשם כבר המה המקום מחסידים. התפילות במחיצת הצדיק התארכו והיו נלהבות. עם זה אמר ר' איצ'עלע בלבו: עדיין אין זה מגיע לתחושת ההתעלות במירון...

תפילת שחרית של ל"ג בעומר הסתיימה. הקהל נערך לתחילת ה'טיש' עם הרבי. בין הדברים סיפר הרבי סיפור ששמע בעצמו כשביקר בצפת:

רבי אלעזר אזכרי, מחבר ספר 'חרדים', היה נסתר בצעירותו, שימש שמש בית הכנסת, ונתפס בעיני הבריות כאיש פשוט. שנה אחת שהה בל"ג בעומר בציון רשב"י במירון, ובאותה שעה היו שם האר"י הקדוש ותלמידיו.

רבי אלעזר רקד עם האר"י ותלמידיו לכבוד התנא הגדול, ורבים רבים השתתפו בשירה ובמחולות. בין

המציאות העגומה היתה ברורה לכל המתכנסים. אין מי שהעוני והמחסור לא היו מנת חלקו. הקופות ריקות, אמרו גבאי הצדקה. אין עוד מה לחלק לעניים.

אלה השנים הקשות של היישוב היהודי בארץ ישראל, השנים תר"מ-תר"נ. בירושלים ובצפת, שבהן התרכזו מרבית יהודי הארץ, היה עוני מחפיר. רוב התושבים הקדישו את חייהם ללימוד תורה ולעבודת ה', והתקיימו בעיקר מכספי צדקה.

אבל עכשיו הידרדר המצב לשפל שלא היה כמוהו. הרעב כבר הפיל חללים. התאספו גבאי הצדקה וטיכסו עצה. "זה הזמן לשלוח שד"ר", אמר אחד, וגרר הנהוני הסכמה. השד"רים, הלוא הם 'שלוחי דרבנן', היו יהודים יראי שמים, מורמים מעם, שנשלחו לכתת את רגליהם בחוץ לארץ ולקבץ כספים מיהודי התפוצות בעבור תושבי ארץ ישראל.

עד מהרה הועלו שמות על שולחן הדיונים. עלו וירדו, הוצעו ונפסלו, ולבסוף הועלה שמו של ר' איצ'עלע. אין מתאים ממנו, אמרו כולם בהתלהבות. יהודי בעל צורה ובעל מדרגה, תלמיד חכם משכמו ומעלה, עניו וחסיד ועובד ה' בתום לב. אין מי שיתקבל טוב ממנו.

זה היה אחרי חג הפסח. כשהגיעה משלחת אל ר' איצ'עלע והציגה לפניו את ההחלטה, התכרכמו פניו. "נסיעה עכשיו משמעותה החמצת העלייה בל"ג בעומר לקברו של רבי שמעון בר יוחאי", אמר בזעזוע. "אינני יכול להעלות זאת על דעתי".

הכבירו הגבאים בהפצרות, תיארו לפניו את סאת הסבל והייסורים של עניי ארץ ישראל, ולבסוף לא יכול היה לסרב. בלב כבד ניאות לצאת לדרך.

בתוך כך החל הרבי לחלק שיריים. לפתע הישיר את מבטו לעבר ר' איצ'עלע והזמינו להתקרב אליו. האורח ניגש אל הצדיק, וזה הגיש לו שיריים מתבשיל גזר ובירכו במאור פנים.

באותו רגע אירע הדבר. ר' איצ'עלע חש פתאום את מגע הקסם של מירון מלהיט את נשמתו. הוא הרגיש שאין הוא שוהה בגליציה הרחוקה, אלא בהרי הגליל. אש יקדה בנפשו. פתאום החל גרונו לשיר את פיוטי ל"ג בעומר הנהוגים במירון, והצדיק משינאוה מעודדו וסוחף את כל החסידים. דקות ארוכות נמשך המחזה. השד"ר נראה תלוש מן העולם, בוער בשמחה האופפת את כל ישותו. כששככה סערת נפשו אמר לחסידים שהקיפו אותו: "כשהרבי הניח בידי את תבשיל הגזר, הנקרא בידיש 'מערן', עיוות במעט את הניקוד ואמר: 'הרי לך מְרוֹן'. באותו רגע התלקחה בי האש של מירון".

הנוכחים היה גם אדם הדור צורה וגבה קומה, שהיה לבוש בגדים לבנים ופניו מאירות.

נראה היה כי לא השתייך לחבורה כלשהי. לפתע ניגש אליו האר"י, אחז בידיו, והחל לרקוד עמו בהתלהבות גדולה. כעבור כמה רגעים נטל האר"י את ידו של רבי אלעזר וצירף גם אותו לריקוד. כך רקדו שלושתם בעוז, בעוד תלמידי האר"י עומדים תוהים על זהותו של האלמוני וייחודיותו של השמש הפשוט.

בסופו של יום ביקשו תלמידי האר"י מרבם לבאר להם את פשר הריקוד המשולש. "מה לרבנו ולשמש בית הכנסת?", שאלו. "ומי האדם השלישי שעמו רקדתם?".

השיב האר"י: "אם התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי עצמו רקד עם ה'שמש', אני לא ארקוד עמו?". מאז, סיים הצדיק, התגלתה צדקתו של רבי אלעזר אזכרי.

למשמע הסיפור מפי הצדיק משינאוה חש ר' איצ'עלע השתוקקות עצומה לחוויית ל"ג בעומר במירון. נשמתו בערה בו. כמה היה נותן כדי להיות עכשיו בציון רשב"י!

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת אמור

קדושת יתירה בכהנים

ה' מזהיר את הכהנים ע"י משה מפני טומאת מת מפאת קדושתם היתירה. לכהן אסור להמצא במקום בו הוא עלול להיטמא למת. רק כאשר מדובר באחד משבעת הקרובים: אביו ואימו, בנו ובתו, אחיו ואחותו (שאינה נשואה) וכן אשתו - מותר לכהן לעסוק בעניני המת ולהיטמא להם.

אסור לכהן לשאת אשה גרושה או פסולה (זונה או חללה). כמו כן מוזהרים הכהנים במיוחד מפני מנהגי הגויים באבלם (אף שאיסור זה חל על כל בני ישראל, מכל מקום הכהנים מוזהרים בזה באזהרה יתירה).

מלבד שהתורה מזהירה את כלל בנות ישראל לבל יכשלו בעוון זנות, מוזהרות בזה במיוחד בנות משפחת הכהונה בשל קדושתן היתירה - בת כהן שזינתה, תישרף.

קדושה יתירה בכהן הגדול על שאר הכהנים

בשל קדושתו היתירה של הכהן הגדול אין הוא רשאי להיטמא אף לשבעת הקרובים האמורים. אשה בעולה או אלמנה אסורות עליו (אף שמותרות הן לכהן הדיוט - כהן פשוט שאינו כהן גדול), ומותר לו להינשא רק לאשה בתולה.

כהנים בעלי מומים פסולים לעבודה

הכהנים הסובלים ממום קבוע שאינו עובר וחולף, כגון: עיוורון, רגל או יד שבורים, גיבנת וכיוצא בזה, מוזהרים

לבל יעבדו בבית המקדש. כהנים אלו אמנם רשאים (ככל אחיהם הכהנים) לאכול מן הקודשים מחוץ לאוהל מועד, אך אינם רשאים לעבוד ולשרת לפני ה' במקדש.

מי מותר ומי אסור בעבודה ובאכילת קודשים

משה מזהיר, על פי ציווי ה', כי כהנים מצורעים, זבים או טמאים אסורים בעבודת המקדש וכן באכילת 'תרומה' (חלק הקרבנות המותר לכהנים), עד שיטהרו. זר (לוי או ישראל מבני עמנו שאינו כהן) אסור באכילת 'תרומה'. עבד כנעני, שהוא קניינו של הכהן, רשאי לאכול מן התרומה, אך עבד עברי, שאין גופו קנוי לאדונו הכהן, אינו רשאי, ככל זר, לאכול מן התרומה.

אשתו וילדיו של הכהן רשאים לאכול תרומה. בת כהן, משנשאה למי שאינו כהן, אסורה באכילה. אך אם התגרשה או התאלמנה ואין לה ילדים, 'חוזרת לבית אביה' ומותרת שוב באכילה.

כל האסורים באכילת תרומה אשר שגגו ואכלו, יחזירו לכהן את אשר אכלו בתוספת חמישית.

קרבת תמים ומומים הפוסלים

התורה אוסרת הקרבת קרבן שאינו תמים (שלם, היינו בעל חי שיש בו מום שאינו חולף). קרבן העוף נפסל רק בחסרון אבר אך לא בכל מום אחר. התורה מונה סוגים שונים של מומים הפוסלים בהמות להקרבה: עיוור, שבור, חרוץ, שיש בו יבלת, גרב או ילפת, שרוע, קלוט, מעוך,

כתות, נתוק או כרות. אמנם, כל אלה, אף שאסורים הם בהקרבה, מותרים הם כתרומה להקדש.

דינים נוספים בקרבנות

התורה מונה דינים שונים בענין הקרבנות: הקרבת בהמה מותרת רק מיום השמיני ללידתה; אסור לשחוט ביום אחד בהמה ובנה; כאשר בשעת הקרבת הקרבן מכוון האדם במחשבתו כי יאכל אותו מעבר לזמן המותר, הופך בזה הקרבן ל'פיגול' ונפסל.

השבת ומועדי השנה

התורה מפרטת את ענינם של השבת והמועדים:

שבת: לאחר ששה ימי עבודה יהיה היום השביעי שבת קודש לה'. יש לשבות ביום השבת ואסורה בו כל מלאכה.

פסח וחג המצות: י"ד בניסן הוא יום הקרבת קרבן הפסח. למחרת ההקרבה, למן ט"ו בחודש ובמהלך כל שבעת ימי חג הפסח, אוכלים מצות בלבד ואסורה בהם אכילת חמץ (ואף בבל יראה ובל ימצא). היום הראשון והיום השביעי של החג הינם 'ימים טובים' ואסורה בהם כל מלאכה.

העומר וספירת העומר: למחרת החג, ביום השני של חג הפסח הוא היום הראשון של חול המועד פסח, קוצרים את ראשית הקציר ומקריבים ממנו (בכמות של 'עומר') בצירוף עם קרבן כבש בן שנה, מנחה ונסכים ע"י הכהן על המזבח. רק לאחר טקס הנפת העומר ע"י הכהן מותרת תבואת השנה החדשה באכילה.

למן יום הקרבת העומר סופרים שבעה שבועות, ארבעים ותשעה ימי ספירת העומר.

חג השבועות: היום החמישים הוא 'יום טוב' חג הקציר, חג השבועות זמן מתן תורתנו ואסורה בו כל מלאכה. ביום זה מונפים לה' 'המנחה החדשה' (שני לחמים מן התבואה החדשה) וכן קרבנות החג: שבעה כבשים בני

שנה, פר אחד, שני אילים, מנחה ונסכים לעולה. וכן שער עיזים אחד לחטאת ושני כבשים לשלמים.

ובעודה עוסקת בענין הקציר, שבה התורה ומזהירה את בעל השדה אודות השארת פאת השדה (שכחה) בשעת הקצירה עבור העניים, וכן אודות השארת השיבולים שנופלות מידי אוספי התבואה עבור הנזקקים.

ראש השנה: א' בתשרי, ראש החודש השביעי (על פי מנין החודשים מניסן) הינו 'יום טוב' זיכרון תרועה ואסורה בו מלאכה.

יום הכיפורים: בעשור לחודש (תשעה ימים לאחר ראש השנה) שבת שבתון הוא, יום הכיפורים – היום המקודש מכל ימות השנה. ביום זה, כבשבת, אנו מצווים על שביתה ממלאכה וכן לענות נפשותינו לכפרת עוונות בחמשת האיסורים: אכילה ושתייה, רחיצה וסיכה, נעילת נעלי הסנדל ותשמיש המיטה.

סוכות: בחמשה עשר לחודש תשרי אנו מצווים לחגוג את חג הסוכות, זמן שמחתנו. כל משך שבעת ימי החג מצווים אנו במצות השמחה, במצות הישיבה בסוכה ובמצות נטילת ארבעת המינים – אתרוג, לולב, הדס וערבה. היום הראשון של החג וכן גם היום השמיני ממנו (חג שמיני עצרת ושמחת תורה), הינם 'ימים טובים' ואסורה בהם המלאכה. התורה מפרטת כמה מהקרבנות הקרבים בחג, ומציינת כי חג זה זכרון הוא לסוכות בהן ישבו בני ישראל בצאתם ממצרים.

המנורה שבהיכל

משה מוסר לבני ישראל את ציווי ה' אודות הדלקת המנורה מידי ערב בהיכל (שמחוץ לקודש הקודשים) בשמן זית זך.

לחם הפנים בשתי מערכות

מידי שבת יש לערוך על שולחן הזהב שבהיכל שתיים

אשר יפרש ה' מה יהיה דינו; הקב"ה חורץ את דינו לסקילה וגזר הדין מבוצע מחוץ למחנה. בתוך כך מלמדת התורה כי דינו של הורג נפש (רוצח) במיתה, ההורג בהמה ישלם את שווייה, והפוגע באדם (פוצעו) ומטיל בו מום ישלם קנס על פי שומת (הערכת) בית הדין.

עשרה חלות חדשות עשויות סולת. החלות מסודרות על השולחן בשתי מערכות. כל מערכת - שש חלות סדורות זו על גב זו. החלות שסודרו בשבוע הקודם נאכלות ע"י הכהנים.

דינו של המקלל ושל חוטאים אחרים

התורה מספרת אודות בנה של שלומית בת דברי ומצרי, שבכעסו בשעת קטטה גידף את שם ה'; המגדף נעצר עד

התחדשנו!
 בוטאו לבקר
 באתר המשודרג
 www.tanyaor.com

לעבוד ולשבות

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

הברור בין ימי המעשה לבין השבתות והמועדים.

גוף ונשמה

חלוקה זו בין ימי המעשה לשבתות ולמועדים מסמלת את שתי המגמות הקיימות גם בנפשו של יהודי. ששת ימי המעשה אינם רק ימים שבהם מותר לעסוק במלאכה, אלא כדברי חז"ל "זו מצוות עשה" – מצוה לעסוק במלאכה. זו הדרך הנכונה לחיות בעולם, תוך התייחסות לדרכי הטבע ועשיית כלים בדרכי הטבע.

התייחסות זו נגזרת מצד הגוף של יהודי, הכבול למגבלות הטבע, אולם יש ביהודי גם נשמה, העומדת מעל גדרי הטבע ומגבלות העולם. מצד הנשמה, החיים האמיתיים הם החיים הרוחניים, ויכול להיות מצב של אדם המתפלל "כל היום כולו", והוא מנותק לגמרי מעניני העולם.

הנשמה גוברת

שתי המגמות הללו מיוצגות על ידי ימי המעשה מצד אחד והשבתות והמועדים מצד שני. ימי המעשה מסמלים את גופו של יהודי, הקשור במגבלות הבריאה ובדרכי הטבע, ואילו השבתות והמועדים מסמלים את הנשמה האלוקית, שלמעלה מגדרי הבריאה, ומצידה נדרש היהודי לעמוד במצב של "תשבות".

ומכיון שהנשמה היא למעלה מהגוף וממגבלות הטבע, יש בכוחה להשפיע גם על הגוף הגשמי, עד שגם בו יאיר התוקף של הנשמה, ועד שמוציאים את הגוף גם מהגלות, בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

(מתוך הספר "שלחן שבת")

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך י"ז

"ששת ימים תיעשה מלאכה" (ויקרא כג, ג)

על שמירת השבת כבר נצטוונו כמה פעמים בפרוטרוט בפרשיות הקודמות. גם בפרשתנו מזכירה זאת התורה בפסוק אחד, אך הדברים מוזכרים רק בדרך אגב, כהקדמה לפרשת המועדים, כדי לציין את ההבדל בין שבת למועד (שהשבת אינה נקבעת על ידי בית דין, וכמו כן שאסור לעשות בה גם מלאכת 'אוכל נפש' המותרת ביום טוב).

מכיוון שהשבת מוזכרת כאן רק בדרך אגב, מן הראוי היה שהתורה תציין רק את עצם החובה של "ביום השביעי תשבות", אולם התורה מקדימה ואומרת: "ששת ימים תעשה מלאכה". והלוא התורה כבר אמרה את הענין הזה של עשיית המלאכה בששת ימי המעשה, ולשם מה היא חוזרת על כך כאן?

חלוקת הימים

רש"י שואל כאן שאלה כללית, על עצם אזכור השבת בענין המועדים: "מה ענין שבת אצל מועדות?". והוא משיב: "ללמדך, שכל המחלל את המועדות, מעלין עליו כאילו חילל את השבתות, וכל המקיים את המועדות, מעלין עליו כאילו קיים את השבתות".

כלומר, התורה נותנת לנו כאן תפיסת עולם רחבה יותר, על ההתייחסות הנכונה לימות השנה. הימים מתחלקים לשתי קבוצות – ימי המעשה וימי השבת והמועדים. "ששת ימים", ששת ימי החול, הם חטיבה אחת – ימי מעשה ומלאכה, ימים שבהם מותר וצריך לעסוק במלאכה. מולם עומדים ימי השבתות והמועדים, שבהם אסור לעסוק במלאכה. לכן מקדימה התורה ואומרת "ששת ימים תעשה מלאכה", כדי להדגיש את ההבדל

21:30 התכנסות

שיעור מיוחד בענינו של יום

ביגונים אל תוך הלילה

אוכל ושתייה בשפע

דמוי השתתפות 40 ש"ח.

חניה במקום

עיצוב 050-654-8000

ב"ה

ל"ג בעומר

זא היכה
יאיר כלה

ליצירת קשר ופרטים נוספים
0525-652-770 (אוראל)

הנכם מוזמנים
להתוועדות חסידית
לכבוד יום ההילולא של רשב"י
ויום מתן והתגלות ספר הזוהר
הוא חג מתן פנימיות התורה

מוצ"ש אור לח"י אייר
13.05.2017 בחצר בית
הרב סלב בספר חב"ד

חסידות על הפרשה אמור

יגיעה מאשר אצל ה'שור'. שכן ישותו של ה'שור' היא בבחינת 'התפעלות', ישות 'חמה' ורוגשת, דבר המעיד שאיננה חלק מעצם מהותו אלא דבר נוסף עליו (ולכן יש בהתפעלותו שינויים, לפעמים היא מתגלה ולפעמים לא). ואילו ישותה של ה'עז' היא פנימית (היא אינה מתגלית אלא כשמנסים להשפיע עליה בענין כלשהו) ו'קרה', דבר המעיד שהיא חלק מן העצם, וישות 'עצמותית' כזאת קשה ביותר לבטל.

(קונטרס התפילה עמ' 20)

בזמן הגלות אין מתגלה אור הגאולה אלא בבחינת מקיף כל האזרח בישראל ישבו בסוכות (כג, מב)

"כל האזרח" - האור האלוקי הנעלה שעתיד להאיר ולזרוח אחרי ביאת המשיח,
"בישראל" - בתוכיות ובפנימיות כל נשמה,
"ישבו בסוכות" - אינו מתגלה היום אלא בבחינת מקיף ('סוכה'), שכן בזמן הזה אינו יכול להתגלות בפנימיות.

(ליקוטי-תורה - דברים, עמ' פח)

ומתלמידי יותר מכולם

אמור אל הכוהנים ואמרת אליהם (כא, א)
אמור ואמרת, להזהיר גדולים על הקטנים (רש"י)

"להזהיר" - מלשון זוהר ואור.

"להזהיר גדולים" - כיצד יכולים הגדולים בתורה ועבודה 'לזהור' ולזכות בגילוי אור נעלה?
"על (ידי) הקטנים" - בזכות עבודתם עם פשוטי העם. וכפי שאמרו חז"ל (תמורה טז) שכאשר העשיר מעניק תרומה לעני, אזי, "מאיר עיני שניהם ה'".

(ליקוטי-שיחות כרך ז עמ' 151)

שלוש דרגות יגיעה בעבודת האדם שור או כשב או עז (כב, כז)

לפנינו שלושה סוגים כלליים של נפש בהמית.
"שור" - נפש בהמית בעלת עוצמה רבה, כשור הזה שכחו עמו לבעוט ולנגוח, ויש להשקיע כוחות רבים כדי לבטל את ישותה ואת בהמיותה.
"כבש" - נפש בהמית חלשה ורכה, שאין צורך ביגיעה רבה כדי לבררה ולזככה.
"עז" - נפש בהמית תקיפה ביותר, כעז זו שהיא "עז בבהמה דקה" (ביצה כה), וכדי לבררה דרושה יותר

למעלה ממיליון צפיות ביוטיוב
 בקרו אותנו באתר ובפייסבוק:
 שיעורים מצולמים וניגונים (באיכות HD)
www.tanyaor.com

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לזמן

שבת שלום!!!

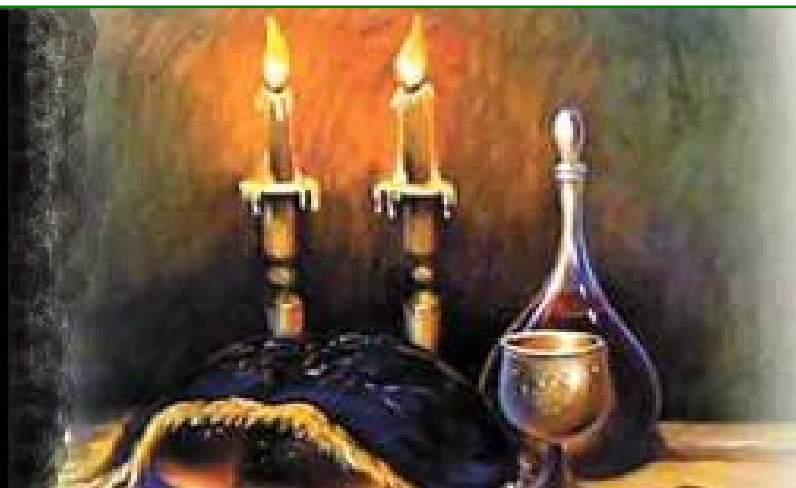
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
20:08	18:52	י-ם
20:11	19:07	ת"א
20:12	18:59	חיפה
20:09	19:08	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

גא לשמור על קדושת הגיליון